

ZARÁNDOK

INE

2020

Mi a csuda az a NewPilgrimAge projekt?

3. oldal

Tessék? Már pedig biztos hallottál róla

VILLÁMINTERJÚ SZENT MÁRTONNAL

A környékbeli hírességgel

2. oldal

Útvonaltervező

6-7. oldal

Szent Márton teljes útvonala és a partnerek

A KÖZÖSSÉGI

BEVONÁS

ÉS A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG LÉNYEGE

Kezdőknek

4. oldal

A ZARÁNDOK

ÍZE

*Hagyományokon
alapuló teljes
vacsoramenu*

12. oldal

VILLÁMINTERJÚ SZENT MÁRTONNAL

Pál: Köszönöm, hogy elfogadta meghívásunkat kedves Szent Márton!

Szent Márton: Igazán semmiség, épp errefele jártam.

Pál: Sokat szokott ide kirándulni?

Szent Márton: Előfordul, hogy erre járok, de meg is szoktam pihenni.

Pál: Kikkel szokott találkozni a zárándokútján? Pár száz év alatt biztos sok új ismerősre tett szert.

Szent Márton: Azt gondolná az ember szentje, hogy ennyi idő alatt már mindenki megismer és fordítva, de még mindig sokan élnek a fejüket a földbe dugva.

Pál: 1700 év után még mindig egymáshoz kapcsolódnak az emberek a hozzád köthető hagyományokon és tanításokon keresztül. Mit gondolsz erről?

Szent Márton: A nagylelkűbb és szeretetteljesebb emberré válásra való törekvés egy élethosszon át tartó út. Megtisztelőnek tartom, hogy a nevem a mai napig felmerül ezekben a beszélgetésekben.

Pál: Hogy áll a libákkal? Fáj még az árulásuk?

Szent Márton: Nemrég kibékültünk, olyannyira, hogy a népi hagyományoktól eltérően én már nem is eszem libát, mert vegetáriánus lettem.

Pál: Van mobiltelefonod?

Szent Márton: Nincs, de a közösségünk fiataljainak igen. Szerintem egy remek eszköz, amit a tanulás szolgálatába lehet állítani. Ugyanakkor pár Tik-tok videót is szórakoztatónak találok.

Pál: Van kedvenc Márton-napi étele?

Szent Márton: A lúdlábtorta, természetesen.

A projektek során megkíséreltünk újjáéleszteni a nagylelkűség, önfeláldozás, és minden ember felé való nyitottság és szolidaritás értékeit és hagyományait, amik Szent Mártonhoz köthetők. Szent Márton Savariában született (a mai Szombathelyen) 316 körül. 15 éves lehetett, amikor katona lett és Galliába küldték. A háború szörnyűségeit látva minden tőle telhetőt megtett, hogy az embereken segítsen. Ekkor jelent meg a mondák szerint Jézus az álmában, aminek hatására Szent Márton megkeresztelkedett. Életét a hit terjesztésével töltötte Galliától Itáliáig. Tours városának püspöke volt, de mindvégig egyszerű életet élt. Amerre járt, csodák követték útját. Nagy szeretet és hála övezte. Teste ma Toursban nyugszik, ahol sírja fölé bazilikát építettek.

MI AZ A NEWPILGRIMAGE?

A NewPilgrimAge projekt Közép-Európában, a Szent Márton útvonal mentén 4 országból 7 közösséget hozott össze. Mindez 2017 júniusában kezdődött, és egészen 2020. május 31-ig folytatódik.

Mindannyian egyetértünk azzal, hogy harmóniát keressünk a múltunkkal. Azért, hogy újrafogalmazzuk és megerősítsük kulturális értékeinket egy jobb jövő érdekében. Egy olyan jövőért, amelyet kollektív módon építünk helyi elképzelések alapján. A humanista értékek, amelyeket Szent Márton a 4. században hordozott, ugyanolyan fontosak most is, a 21. században. A NewPilgrimAge projektben megpróbáljuk újraértelmezni és újraéleszteni kulturális örökségét – azokat a részeket, amelyeket láthatunk és megérinthetünk, és azokat is, amelyeket csupán emlékeink és szokásaink révén őriztünk meg.

Szent Márton, a megosztás és törődés szimbóluma, Közép-Európában az egyik legnépszerűbb szentnek számít több ezer emlékművel és immateriális örökséggel (népi hagyományok, legendák), amelyek életben tartják az ő emlékét. A NewPilgrimAge projekt partnervárosai is Szent Márton kulturális útvonalán találhatóak. Összefogtunk, hogy ezt nagy mennyiségű kulturális örökséget újjáélesszük, valamint a Szent Mártonhoz fűződő szolidaritás és vendégszeretet közös európai értékeit ismét előmozdítjuk. Négy ország városai és kulturális szervezetei mozgósították polgáraikat, elsősorban a fiatalokat és a kisvállalkozásokat, hogy új kreatív kezdeményezésekre tegyenek javaslatot és közösen fejlesszék ki a kiaknázatlan örökség lehetőségeit.

PARTNEREK

Budapest, Magyarország – Mindspace | Szombathely, Magyarország | Dugo Selo, Horvátország | Maribor, Szlovénia | Maribor, Szlovénia – ZRC Sazu | Albenga, Olaszország | Unpli Veneto, Olaszország

ENNYI NEM ELÉG?

Több mint 20 dokumentum vár weboldalunkon a partnerek projektjeiről és a munkánkról. Töltsd le őket innen:
www.interreg-central.eu/Content.Node/Downloads1.html

LÉPJ KAPCSOLATBA VELÜNK!

Nyitott Facebook csoportunkban kérdezz, válaszolj, csatlakozz a véleménycserehez. Itt találsz meg:
www.facebook.com/groups/newpilgrimage

A KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTEL ÉS A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ALAPJAI

Az utóbbi években sokat beszélnek a közösség részvételéről, de miért olyan fontos ez? Mit jelent az, hogy „közösségi”?

A közösség tagjai akkor vesznek részt, ha fontos szerepet töltenek be a döntéshozatali folyamatokban. Tehát aktív részesei a kérdések, megoldások és a cselekvések meghatározásában. 2003-ban az UNESCO elfogadta az immateriális kulturális örökség (Intangible Cultural Heritage) védelméről szóló egyezményt, amely manapság ezek életképességére összpontosít. Ez jelenti, hogy a helyi közösségek folyamatosan újjáépítik az immateriális kulturális örökségüket, reagálva a környezetükre, a természettel való kölcsönhatásukra és a történelemre. Ez biztosítja számukra az identitás és a folytonosság érzetét, valamint előmozdítja a kulturális sokszínűség és az emberi kreativitás tiszteletét. Alapvetően ezzel az egyezménnyel a helyi embereket elismerték az kulturális örökség alapvető gyakorlóinak.

Ezért a közösségi részvétel kulcsszerepet játszik a kulturális örökség azonosításának, leltárának készítésében, megóvásában, karbantartásában, promóciójában és továbbításában.

Az immateriális kulturális örökség iránti hozzáállásaik, valamint az annak adott jelentéseik és fontosságuk alapján megőrzik, fenntartják és felhasználják azt különböző célokra (társadalmi, kulturális, oktatási, fejlesztési, gazdasági stb.).

A közösség részvételének fontosságát a fentebb említett tényezőkön túl is érdemes elismerni, mivel egy átfogó konzultációs folyamatot tesz lehetővé. Az ötletekkel és aggályokkal rendelkező közösség tagjai meghallgatásra kerülnek és még ha végül is nem értenek egyet a meghozott döntésekkel, akkor is megvan az az előnye, hogy megértsék az odajutás folyamatát. **Az embereknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy nyilvános vitákban vegyenek részt** az immateriális kulturális örökség biztonságát és fenntartható használatát érintő kérdésekről.

A szakértői csapat

MINDSPACE (HU)

A Mindspace egy budapesti bázisú non-profit szervezet, kulturális-alapú szomszédság-revitalizációval, urbanisztikával, közösségépítéssel foglalkoznak, és a témában közösségi és szakmai programokat szerveznek. A NewPilgrimAge projekt kommunikációs partnerei. Belső kommunikációs felületeket kezelnek, és a külső kommunikációs feladatokat (kiadványok, weboldalak) látják el. A Mindspace célja, hogy segítsen a partnereknek megosztani tapasztalataikat és ötleteiket a közösségi bevonás és figyelemfelhívás terén. A Mindspace tevékenységeiről többet is megtudhatok a Mindspace Facebook oldalán és a www.mindspace.hu weboldalon.

ZRC SAZU (SI)

A ZRC SAZU csapata segít a partnereknek abban, hogyan tudják legjobban elvégezni a kutatásokat, értelmezni az eredményeket, és biztonságosan és fenntarthatóan felhasználni a Szent Mártonhoz kapcsolható kulturális örökség értékeiből. A kutatók segítenek a partnereknek abban, hogyan tudnak jól együttműködni a helyi közösségekkel, valamint segítenek az esettanulmányok elemzésében, hogy megtalálják hol helyezkedik el ez az örökség a kreatív iparágak, új kommunikációs technológiák világában, és hogyan lehetne az örökség megőrzésének folyamatába az ifjúságot bevonni. Ha többet szeretnél megtudni a ZRC SAZU munkájáról, látogass el Facebook oldalukra, vagy a www.zrc-sazu.si weboldalra.

A **transznacionális cserebeszélgetés** egy olyan találkozó, amelyen bemutatják a projekt tényleges mérföldköveit. Interaktív foglalkozásokat foglalnak magukba és lehetővé teszik a tapasztalatcserét valamint a kölcsönös tanulást. Ilyenek például tanulmányutak, társalkotó munkák és kritikus gyakorlatok. A projekt során a partnereknek több alkalom is adódott az utazásra.

VIA SANCTI MARTINI

BUDAPEST

SZOMBATHELY

MARIBOR

LJUBJANA

DUGO SELO

VENETO

ALBENGA

VENETO REGIONÁLIS BIZOTTSÁGA (IT)

A szervezet több mint 530 Veneto Régióban található helyi szervezetet képvisel, akik önkéntesen dolgoznak a térség kulturális örökségének megőrzésén. A régión átfut a Via Sancti Martini út, és számos épített örökség is található e mentén, amiktől Szent Márton jelenléte már-már kézzelfoghatóvá válik.

SZOMBATHELYI ÖNKORMÁNYZAT (HU)

Szombathely az egyetlen 2000 éve folyamatosan lakott terület Magyarországon. Az önkormányzat és a közösség törekszik ennek az örökségnek a védelmére. Itt született Szent Márton 316-ban, a város akkor a Savaria nevet viselte. Hosszas távollét után visszatért, hogy itt keresztelje meg édesanyját.

DUGO SELO ÖNKORMÁNYZATA (HR)

A város történelmi neve „Terra Sancti Martini”, ami latinul annyit tesz, mint „Szent Márton földje”. Az önkormányzat Szent Márton örökségének népszerűsítésén dolgozik, valamint helyi, közösségi kezdeményezésekkel kísérletezik. Szent Márton a város védőszentje. Céljuk, hogy újraélesszék az ő értékrendjét, aminek alapja a tolerancia, szeretet, szolidaritás és önfeláldozás.

ALBENGÁ ÖNKORMÁNYZATA (IT)

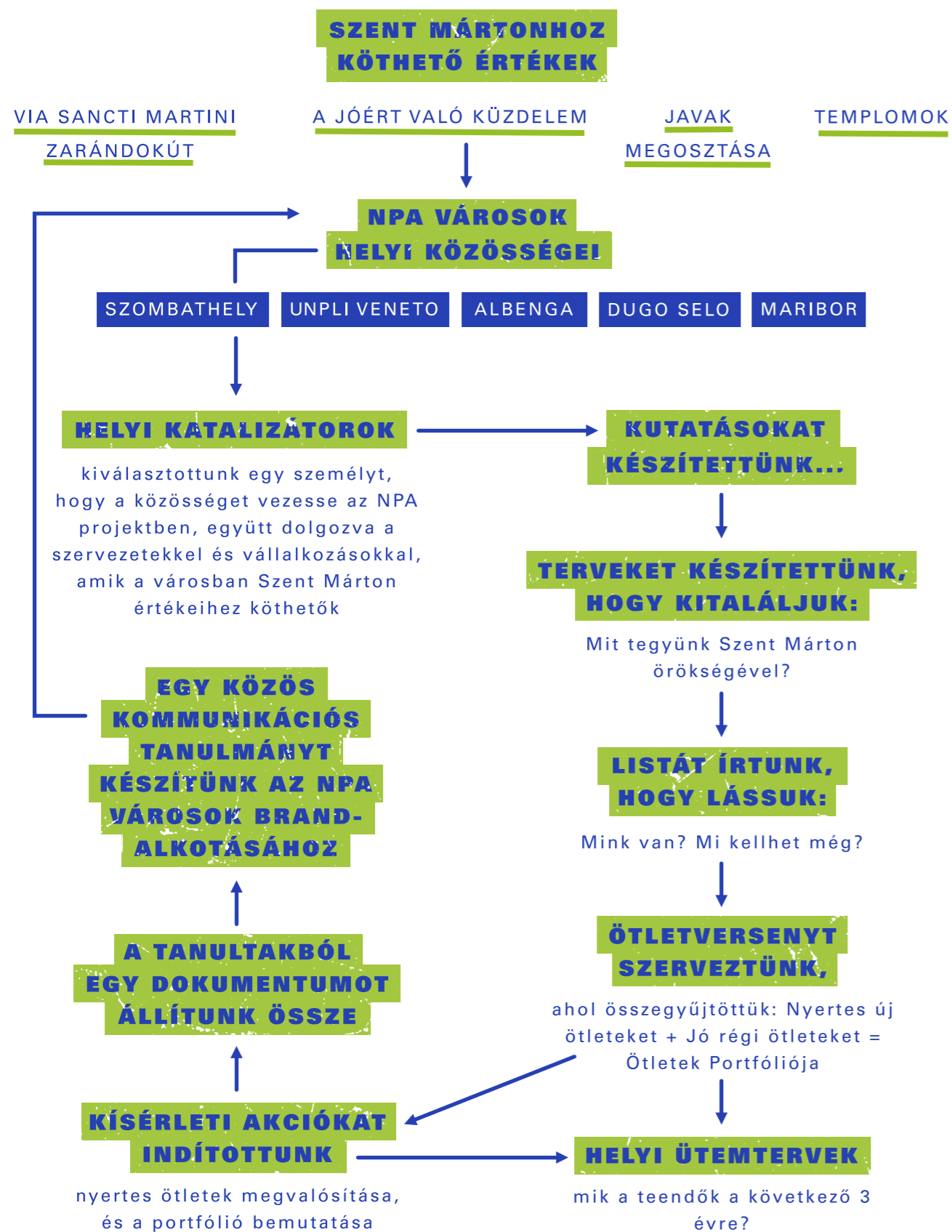
A város a Gallinara sziget örökségét megőrző Regionális Természetvédelmi Területről ismert. Az önkormányzat elköteleződik, hogy felértékelje a város és a sziget kulturális értékét. Szent Márton rövid időt töltött a Gallinara szigeten, Franciaországba vezető útja során. Céljuk, hogy összekapcsolja a helyi múzeumokat, régészeti lelőhelyeket és örökségüket Szent Márton értékrendjéhez.

MARIBORI ÖNKORMÁNYZAT (SI)

Mariborban találod a világ legöregebb, ma is termő szőlőtőkéjét a Régi Borházra feljutva. Mivel Szent Márton arról is ismert volt, hogy a mustot borrá varázsolta, nem csoda, hogy itt tartják Szlovénia legnagyobb Szent Márton napi mulatságát.

HOGYAN IS MŰKÖDIK EZ A PROJEKT?

NewPilgrimAge definiátor

Ezek nélkül a szavak nélkül a projektünk akár japán kanjival is lehetne írva. Itt egy kis szótár az újonnan érkezőknek.

HELYI KATALIZÁTOR

Az a személy, aki átvezeti a közösséget a változásokon. A közösség által tisztelt személy, akinek befolyással bír, közvetíteni tudja a projektek céljait és a mindennapi életre gyakorolt hatásait.

HELYI ÉRINTETEK GYŰLÉSE

A helyiek találkozója, ahol a helyiek irányítók, szervezetek, civilek és vállalkozások közösen tervezik meg pár évre előre, hogyan kezeljék kulturális örökségüket.

ÖSSZEHASONLÍTÓ TANULMÁNY

Összegyűjtése és rendezése kortárs jó gyakorlatoknak, amik innovatív és részvételi alapon közelítik meg a kulturális örökség értékének megőrzését.

NEMZETKÖZI JÖVŐKÉP

Közös koncepció arról, hogy a résztvevők milyen témákban szeretnének elmerülni, új keretrendszerekkel operálni és együttműködni.

ÖTLETVERSENY

Nyitott ötletpályázat, ahová kulturális örökséggel kapcsolatos, alulról jövő, innovatív ötleteket vártak. A nyertes ötleteket egy nemzetközi ötletpályázaton (Idea Fair) mutatták be, valamint kezdték meg a projektekbe való beépítésüket.

HELYI JÖVŐKÉP

A nemzetközi jövőkép lokális változata, aminek a kialakításában és kommunikálásában részt vesznek a helyi ágensek is.

KÖZÖS KOMMUNIKÁCIÓS TANULMÁNY

Közös stratégia felállítása arra, hogy a projektek befejezése után milyen brandet és marketinget szeretnének a partnerek kialakítani.

PARTNERVÁROSOK HELYI ÜTEMTERVE

Stratégiai dokumentumok, amik meghatározzák a célokat, és felméri a hosszútávú, közösség bevonását alkalmazó programokat, amiket a helyi jövőképek határoznak meg.

A „KÍSÉRLETI AKCIÓ” (PILOT ACTION) KIFEJEZÉST A PROJEKT SORÁN A NYERTES ÖTLETEK TESZTELÉSÉRE ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁRA HASZNÁLTUK. AZ ELMÚLT IDŐBEN EZEKET AZ INFORMATIKAI ALKALMAZÁSOKAT ÉS EGYÉB INTÉZKEDÉSEKET HAJTOTTÁK VÉGRE A PARTNEREK A KULTURÁLIS TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK NÉPSZERŰSÍTÉSE CÉLJÁBÓL. RÁADÁSUL UGYANEZZEL A TECHNOLOGIÁVAL ELÉRVE MÉG A FIATALABB GENERÁCIÓKAT IS.

ALBENGA

Albenga önkormányzatának – szoros együttműködésben a helyi közösséggel – kettős célja volt: felhívni a helyiek figyelmét Szent Márton örökségére, valamint a városnak a múltban fennálló kapcsolataira a Szenttel, ezentúl pedig felértékelni Albengát, mint turisztikai célpontot. Olyan szolgáltatások és eszközök létrehozásával eredményezték ezt, amelyek növelték a város kulturális örökségének érvényesülését és elősegítették a helyi fejlődést. Például a XXI. Századi Zarándok célja Szent Márton útjának megtétele és az útvonal népszerűsítése volt. Szombathelyről Albengába tett útja során a XXI. Századi Zarándok az Albenga iskoláinak képviselője volt, így találkozva Ajdovscina (SI), Peschiera del Garda és Aquileia (IT) tanulókkal. Az ülések során Skype-hívások is segítettek a kapcsolattartást Albenga diákjaival, egy közösséget teremtve a Szent Márton útvonal mentén lévő iskolák között. Az új IT alapú útvonalak pedig lehetővé tették a látogatók számára, hogy felfedezzék Albenga történelmét és megerősítsék a város turisztikai hivatását. A QR-kódok révén a turisták/látogatók tudományosan bizonyított történelmi és művészeti információkat kaphatnak a műemlékekről, amelyek a város fontos kulturális örökségét képezik. Az önkormányzat turisztikai okokból létrehozta a „Scopri Albenga” internetes portált is. Ezen kívül az albengai Multimédia Központ kiállítást ho-

zott létre Szent Mártonról és a Gallanaria-szigetéről, ami jelenleg magántulajdon. A látogatók így felfedezhetik a sziget és a környéki tengernek természeti örökséget, valamint a sziget és Szent Márton közötti kapcsolatot.

UNPLI VENETO

Az Unpli Veneto kísérleti akciója arra irányult, hogy a regionális szereplők érvényesítsék Szent Márton tárgyi és immateriális örökségét, elsősorban a fiatalokon keresztül, és megteremtsék az előfeltételeket a Via Sancti Martini fejlesztéséhez a helyi közösségekkel és az turizmusban érdekeltekkel együttműködésben. Unpli Veneto egy hálózatot hozott létre „Centri di San Martino – Szent Márton Gócpontjai” néven, amibe a Veneto régió területén, elsősorban a Szent Márton útvonal mentén lévő városokat foglalja magába és így új lehetőségeket kínál az útvonal fejlesztésére. A webportál (www.sanmartinoinveneto.it) és a Beszélő Térkép fejlesztése szintén támogatja Unpli Veneto fő célját. A webportál annak biztosítása, hogy a polgárok (helyi lakosság és külföldiek) egyetlen helyen megtalálhassák a Szent Mártonhoz köthető összes információt. A Beszélő térkép és annak tartalma is szintén a Veneto régióban lévő hatalmas Szent Márton örökséget közvetíti. Ezek az internetes felületek ráadásul mindenki-

MARIBOR

A kísérleti akció által született meg a „St. Martin útja Mariborban” digitális verziója, amely egy multimédiás alkalmazás. Lehetővé teszi a célcsoportok számára útvonalak létrehozását, továbbá tartalmaz egy kvízt is. További információk elérése érdekében szintén elérhető egy weboldal az applikáción keresztül. A Maribor-Tour tehát egy olyan mobilalkalmazás, amely Szent Márton kulturális útvonalának interaktív bemutatására szolgál Maribor Önkormányzatának területén, érintve a látóivalókat útközben. Az interaktív térkép jelenleg 29 látóivalót tartalmaz. Az alkalmazás rögzíti a felhasználó aktuális tartózkodási helyét, és a mobiltelefon rezeg, amikor egy fontos látóivaló felé közeledik. A térképen lévő pontokra kattintva a felhasználó láthatja az egyes látóivalók leírását és képeit, hallgathatja a kiválasztott látóivalók hangalapú bemutatását, stb. Az alkalmazás tartalmaz egy bónusz kvízt is 25 kérdéssel az Öreg szőlőről.

DUGO SELO

Dugo Selóban a virtuális kiállítás lényege az volt, hogy átfogó tanulási platformot biztosítson a Szent Mártonnal kapcsolatos különféle témákról különböző felhasználók számára. De elsősorban a fiatalokat célozza meg. Ezért elsősorban oktatási célokat szolgál, de szórakoztatásra és a turizmus potenciális fejlesztésére is alkalmazható. Élvezetes és átfogó ismeretek kínál a Szent Márton templom megismeréséhez. A QR-kód kvíz pedig újszerű módon ismerteti Szent Márton életét, jó cselekedeteit, hagyományait és szokásait Dugo Selo városában. A felhasználók közé főleg fiatalok, Dugo Selo polgárai, valamint turisták tartoznak.

SZOMBATHELY

Szombathely kísérleti akciójának fő célja egy olyan applikáció létrehozása és tesztelése volt, amely több követelménynek is megfelel: megbízható, érvényes és megfelelő információkat szolgáltat Szent Márton életéről. A kifejlesztett alkalmazás egy információs eszköz, amely bemutatja Szent Márton fizikai és szellemi örökségét oly módon, hogy elősegítse a megértést, fokozza a helyi identitást, miközben arra ösztönzi a felhasználókat, hogy valóban megtekintsék a helyeket, amiket maga az applikáció promótál. A kétnyelvűség (magyar és angol) mellett, háromféle célcsoporthoz (4-6, 7-11 év közötti gyermekek és gyermekes családok) szól. A játékos, színes felület és tartalom releváns a még írni nem tudó fiatal korcsoport számára is, valamint a szülők számára egyaránt. A létrehozott eszköz fontos, mivel Szombathelyen korábban nem volt olyan IT-eszköz, amely emészthető, átfogó információkat szolgáltatna Szent Márton örökségről.

A ZARÁNDOKOK ÍZE

Unod már a mirelit pizzát? Hoztunk neked egy Szent Márton ihlette teljes menüsört!

ELŐÉTEL

LIBAMÁJPÁSTÉTOM KOVÁSZOS KENYÉRREL ÉS BÉBISPENÓT SALÁTÁVAL

Mindenkinek megvan a kedvenc májpástétom receptje, így libamáját is sokféleképpen lehet elkészíteni. Ízesíthetjük hagymával, kedvenc fűszerekkel, de szerintünk a legegyszerűbb módja a Tokaji aszúban pácolt máj. Ehhez a libamáját egy nappal előre tokaji borral és fűszerekkel (bors, kakukkfű, ilyenek) bepácoljuk, majd sütőben megpároljuk. Az utolsó lépés mindig ugyanaz: a megfőtt májat botmixerrel pürésítjük, és pirítóssal, salátával tálaljuk. Mi személyesen a kovászos kenyeret és egy könnyebb bébispénótos salátát ajánlunk hozzá.

DESSZERT

EGRES- NARANC SOS SÜTEMÉNY

Mivel az ünnepi sütés-főzés sok stresszel járhat, egy egyszerű piskótát ajánlunk desszertnek. Hat tojás sárgáját és fehérjét szétválasztjuk és a fehérjéket kemény habbá verjük. A sárgájához hat evőkanál cukrot adunk, és addig keverjük, amíg könnyű és krémfehér nem lesz. A kettőt finoman összekeverjük, hogy ne törjük össze a puha fehérjét, majd egyenként elkeverve hat evőkanál lisztet keverünk hozzá. A piskótatésztahoz egrest és egy narancs héját keverünk, majd előre melegített 180 fokos sütőben megsütjük. Utolsó simításként a még meleg piskótát a narancs levével meglocsoljuk.

FŐÉTEL

LIBAPECSENYE TÖRTBURGONYÁVAL ÉS LILAKÁPOSZTÁVAL

Márton-napi főfogásnak sok helyen választják a liba pecsenyét. Legyen az comb vagy mell, a ropogós bőr és a puha hús elérése a cél! Kockázzuk be a bőrét, majd pácoljuk be vörösborral, balzsamecettel, hagymákkal, ízlés szerint sóval-borssal, kakukkfűvel, bazsalikkal és rozsmaringal. Egy serpenyőben pirítsuk le minden oldalán, majd sütőben fejezzük be. Tálaljuk sült hagymában és libaszírból forgatott törtburgonyával, és lilakáposztával.

